

Prof. M. Tayyib Gökbilgin'in
EDİRNE
MAKALELERİ

Hazırlayanlar
M. Altay GÖKBİLGİN
Veysi AKIN
Cengiz BULUT

Prof. M. Tayyib Gökbilgin'in
EDİRNE
MAKALELERİ

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ

Trakya Üniversitesi Yayın No: 160

**Prof. M. Tayyip Gökbilgin'in
EDİRNE MAKALELERİ**

Hazırlayanlar

M. Altay GÖKBİLGİN
Veysi AKIN
Cengiz BULUT

Yayın Yönetmeni

Recep ZOGO

Dizgi

Yılmaz AKÇAALAN

Baskı Hazırlık

DBY Ajans

Kapak Tasarım

Sercan ARSLAN

Baskı-Cilt

Şenyıldız Yay. Matbaacılık Ltd. Şti.
Gümüşsuyu Cad. Işık Sanayi Sitesi No: 19/102
Topkapı / İstanbul Tel: +90 212 483 47 91
Sertifika No: 11964

1. Baskı: Şubat 2015

2. Baskı: Nisan 2015

ISBN: 978-975-374-179-8

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Sertifika No: 27408

© Bütün yayın hakları "Trakya Üniversitesi"ne aittir.
Kaynak gösterilerek tanıtım amacıyla ve araştırma için
yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni
olmaksızın hiçbir şekilde kopya edilemez, elektronik
ve mekanik yolla çoğaltılamaz ve dağıtılamaz.

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI

Library Cataloging-in-Publication Data (CIP)

Prof. M. Tayyip Gökbilgin'in Edirne Makaleleri

Hazırlayanlar: M. Altay GÖKBİLGİN, Veysi AKIN,

Cengiz BULUT

ISBN: 978-975-374-179-8 , 16,0 x 23,5 cm, 304. sayfa

1- Edirne Makaleleri 2- Tayyip Gökbilgin

3- Trakya Üniversitesi

Trakya Üniversitesi Rektörlüğü
Balkan Yerleşkesi / EDİRNE
Telefon : +90 (284) 236 49 81
Faks : +90 (284) 223 42 03
E-Posta : basin@trakya.edu.tr

Prof. M. Tayyib Gökbilgin'in
EDİRNE
MAKALELERİ

Hazırlayanlar
M. Altay GÖKBİLGİN
Veysi AKIN
Cengiz BULUT

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ

Prof. M. Tayyib GÖKBİLGİN (1907-1981)

Takdim

Prof. Dr. Yener YÖRÜK

Trakya Üniversitesi Rektörü

İnsanı adeta ölümsüzleştiren ardında bıraktığı eserleridir. Prof. Tayyip Gökbilgin de bu bağlamda tarihimizin, kültürümüzün unutulmuş değerlerini bilimsel yöntemlerle ve zaman kavramını aşan bir çalışkanlıkla gün-yüzüne çıkarmış ve entellektüel dünyamıza hediye etmiştir. Akademik hayatına başladığı Hungarolojinin yanı sıra, tarih, özellikle Osmanlı Tarihi konusunda eserleriyle zirveye ulaşmıştır.

Bu kitapta derlenen makalelerinde Prof. Tayyip Gökbilgin kendi deyişleriyle “büyük ve muhteşem eski Edirne’imizi” anlatmaktadır, “şükran ve minnet duyguları ile haklı bir gurur” duyacağımız tarihimizden enstantaneler sunmaktadır. Engin ileri görüşlülüğüyle “mazesine layık bir seviyeye yükseltmek için” Edirne’de bir üniversite kurulma gerekliliğini 1962 yılında “Edirne’nin 600 ncü Yıldönümü ve Edirne Üniversitesi” ve 1967’de “Edirne Üniversitesi niçin gereklidir?” başlıklı makalelerde vurgulamaktadır. Ayrıca Balkanlarda altı yüzyıllık dönemimizdeki tarih, edebiyat, folklor, güzel sanatlar, kurumlar ve kültür eserleri üzerine Edirne atmosferinde yapılacak olan çalışmaların bilime ve insanlığa büyük hizmet sunacağını söyleyerek, üniversite “sinesinde kurulacak bir Balkan Enstitüsü” ile “uluslararası bilim çalışmalarına tesirli bir şekilde katılabileceğini” dilemektedir.

Tarımsal ve endüstriyel kalkınmanın “en rasyonel çaresi” olarak üniversiteyi göstermektedir. Prof. Tayyip Gökbilgin’in bu önerileri geçte olsa gerçekleşmiştir. Trakya Üniversitesi 1982 yılında kurularak, bugün on iki fakültesi ile kırk bine yakın öğrencisi ile ülkemizin ve Balkanların en önemli eğitim ve bilim kurumlarından biridir. Balkan Araştırmaları Enstitüsü 2011 yılında kurulmuş ve alanında ülkemizin tek enstitüsü olarak yüksek lisans ve doktora eğitimine başlamıştır. Ayrıca konusunda yetkin akademisyenler ve uluslararası endeksli Balkan Araştırma Enstitüsü Dergisi’yle bilimsel çalışmalara kurumsal destek olmaktadır. Eylül 2014’de Edirne’de kurulan Balkan Üniversiteler Birliği’ne Trakya Üniversitesi ve Edirne kalıcı sekreteryasıyla ev sahipliği yapmaktadır. Trakya Üniversitesi, varlığının sağladığı çarpan etkisinin yanı sıra, barındırdığı Teknopark ve yeni kurulan teknoloji transfer ofisiyle de bölgesel kalkınma ve gelişmeye destek olmaktadır.

Bu kitabı hazırlayan ve rahmetli Prof. Tayyip Gökbilgin hocamızın kitaplarını üniversitemize bağışlayarak mirasın gelecek kuşaklara ulaşmasını sağlayan oğlu Altay Mehmet Gökbilgin’e, her zaman ihtiyaç duyduğumuz bilimsel yetkinliğini sunan Yrd. Doç. Dr. Veysi Akın’a ve Edirne tarihi aşığı Cengiz Bulut’a şükranlarımı sunuyorum.

Prof. M. Tayyib GÖKBİLGİN

Vefatının otuz üçüncü yıl dönümünde Sayın Prof. Tayyib GÖKBİLGİN'i saygı ve rahmetle anıyor, bizlere bıraktığı mirasını gelecek kuşaklara aktarmak adına kaleme aldığı "EDİRNE" konulu makâlelerini Edirne'mizin kültür hayatına armağan ediyoruz.

Mehmet Altay Gökbilgin'in Trakya Üniversitesi Rektörü Prof. Dr.Yener Yörük'ü ziyareti, 28 Ekim 2014

Kısaltmalar

A.Ü.	: Ankara üniversitesi
DTCF	: Dil Tarih Coğrafya Fakültesi
EI.	: Encyclopedie L'İslam
H.	: Hicri
İ.Ü.	: İstanbul Üniversitesi
İA	: İslam Ansiklopedisi
İTED	: İslam Tetkikleri Enstitüsü Dergisi
KTİA	: Küçük Türk-İslam Ansiklopedisi
M.	: Miladi
s.	: sayfa
TD	: Tarih Dergisi
TM.	: Türkiyat Mecmuası
TTOKB	: Türkiye Turing Otomobilciler Kurumu Belleteni
v.b.	: ve benzeri
v.d.	: ve devamı

İçindekiler

Takdim	5
<i>Prof. Dr. Yener YÖRÜK</i>	
Kısaltmalar	9
Teşekkür	13
<i>Mehmet Altay GÖKBİLGİN</i>	
M. Tayyib Gökbilgin (1907-1981)	17
<i>Yrd. Doç. Dr. Veysi AKIN</i>	
Prof. M. Tayyib Gökbilgin'in Ardından	43
<i>Prof. Dr. Mübahat S. KÜTÜKOĞLU</i>	
İkinci Murat Zamanında Edirne	49
Kanunî Sultan Süleyman Devri Başlarında Rumeli Eyaleti, Livaları, Şehir ve Kasabaları	53
EYALET DE ROUMILI, ses LIVAS, ses villes, leurs revenus et leurs propriétaires, au début du règne de SOLIMAN Le MAGNIFIQUE	93
Mihaloğulları (Mihâl Bey, Köse Mihâl ve Gâzî Mihâloğulları)	113
Tarihimizde Edirne'nin Mevkii ve Tarihçileri	125
Edirne	155

Edirne Hakkında Yazılmış Tarihler ve Enîs-ül Müsâmirîn	203
Edirne Şehrinin Kurucuları	251
XV. Asrın Birinci Yarısında II. Murad Devrinde Hıristiyan Birliği ve Osmanlı-Macar Mücadeleleri Esnasında Edirne	273
Edirne'nin 600'ncü Yıldönümü ve Edirne Üniversitesi	295
Edirne Üniversitesi Niçin Gereklidir?	299

Teşekkür

Çocukluğumdan beri evimizde daima, tarihimizle ilgili kahramanlıklarımız, tarihi eserlerimiz, tarihi şahsiyetlerimiz devamlı konuşulan konular olmuştur. Fakat tarihi şehirlerimizin en başında Edirne gelmiştir.

Diğer şehirlerimizden farklı olarak, çok özel bir değer taşıması nedeniyle babam bilhassa Edirne üzerinde durmuş ve her fırsatta muhtelif açılardan bizleri bilgilendirmiş ve arkasından da kız kardeşimle beraber bizleri imtihana tabi tutmuştur. Bizler de adeta yarışarcasına bu soruların doğru cevaplarını bulmaya çalışmış ve birçok defalar da düşük notlar almışızdır.

Bu hislerle büyüdük ve çocukluktan beri yüzyıllarca Türk kültürüne merkez olmuş olan Edirne'ye karşı farklı bir sevgi ve bağlılığımız bu şekilde doğmuştur. Son yıllarda ülkemizde, tarihe karşı artmakta olan ilgiyi çok büyük bir sevinçle müşahede etmekteyiz. En çok sevindirici husus da bu, Türk mimarisinin şaheserlerine sahip olan şanlı Edirne'de Trakya Üniversitesi'nin başına, bu büyük tarihi değerlere tam manasıyla gereken ehemmiyeti veren bir Rektör'ün gelmiş olmasıdır.

Sayın Trakya Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Yener Yörük'ün değerli çalışmaları ve desteği; ileriki nesillerin kendilerini "Edirne Tarihi'ne hizmet etmiş olan mümtaz Rektör" olarak anılmasına vesile olacaktır. Ülkemizde çoktandır hasretini çektiğimiz tarih sevgisinin kazanılmasına da büyük katkıları olacaktır.

Edirne adına büyük bir vefa ve kadirşinaslık örneği olarak, bu kitabın basılmasını sağlamalarından dolayı Sayın Trakya Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Yener Yörük'e ve bu çalışmanın Edirne'li tarihseverlere ulaştırılmasında çok büyük katkıları olan Edirne Yerel Tarih Araştırmacısı Sayın Cengiz Bulut'a şükran duygularımı arz ediyorum.

Bu eserin ve diğer eserlerinin yayınlanması ve tarih sever okurlara, genç kuşaklara sunulması ile muhterem pederimin yüzündeki tebessüm ve memnuniyeti görüyor gibi oluyorum. Ruhu Şad Olsun.

Mehmet Altay GÖKBİLGİN (oğlu)
www.tayyibgokbilgin.info